

Příloha k protokolu o SZZ č.

Studentka: **Bc. Linda Tvrdíková**

Vysoká škola: FF JU v Českých Budějovicích

Aprobace: Bohemistika

Datum odevzdání posudku: 27. 8. 2017

Oponent: prof. dr. Michal Bauer, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Recepce díla Bohumila Hrabala

.....
(téma)

Diplomová práce Lindy Tvrdíkové, věnovaná recepci díla Bohumila Hrabala mezi léty 1963 a 1968, ukazuje několik věcí: u studentů ne vždy obvyklé zaujetí pro téma (ačkoli bychom měli/mohli očekávat jeho samozřejmost), jehož prvním aspektem je detailnost a vůbec heuristika celkově, která stojí za vyzvednutí, neboť se autorce DP podařilo shromáždit skutečně velké množství materiálů, s nimiž pracovala. Další pozitivní zmínka se týká metodologie, jež byla pro dané účely vhodně zvolena; recepční estetika jí pomáhá právě z hlediska zkoumání dobového způsobu čtení nejen Hrabalova díla a myšlení o něm, ale vlastně podhaluje i některé rysy obecnější povahy při recepci uměleckých děl v 60. letech 20. století.

Hrabalova tvorba ihned od Hovorů lidí (1956 – tehdy ovšem bez kritické reflexe) a Perličky na dně (1963) stavěla literární kritiky do pozoruhodné pozice a jejich reakce, jíž se Linda Tvrdíková věnuje, má spoustu podob. Diplomantčina práce je tak zároveň vstupem do problematiky české literární kritiky 60. let a je zajímavé sledovat, jak hrabalovská jinakost v této době působila a co způsobovala. (Kdyby se chtěla autorka DP dále tomuto tématu věnovat, mohla by sledovat mimo jiné Hrabalovy, ale i redakční strategie ve střetu s cenzurou; k tomu ostatně ještě dále.)

Práce Lindy Tvrdíkové mi připomněla věčný problém literárního historika (nejen literárního, samozřejmě), že dějiny se odehrávaly jinak, než jak (se) o nich píše. Konstrukce autorky DP je zodpovědná, vychází z bohatého materiálu, je opřena o adekvátní metodologii: ale vše je – jak jinak – složitější, komplikovanější, jiné. Uvedu jeden příklad: „Sám autor opatřil soubor jakýmsi ‚úvodním slovem‘, jež stojí na samém začátku hry se čtenářem, kterou tím mistrně rozehrál. Tímto krátkým komentářem částečně poskytl návod, jak číst předložené povídky, navíc otevřel několik témat, na které by se potenciální čtenář (potažmo recenzent) mohl zaměřit.“ (s. 11) Tato myšlenka je pak ještě dále rozvíjena. I z toho důvodu, že rukopis Skřivánek na niti nemohl v roce 1959 (po aféře se Zbabělci Josefa Škvoreckého) vyjít a šest povídek z tohoto souboru Hrabal zařadil do Perličky na dně, nebylo vydání této knížky jednoduché. V rámci lektorského řízení, jež probíhalo od dubna 1962, navrhl Milan Jungmann, jeden z lektorů (a také později recenzentů), v reakci na námítky proti vydání Hrabalových próz a na očekávané problémy při schvalování rukopisu, aby v knížce byl

vysvětlující text: „Snad to bude potřebovat autorův úvodeček, aby vzal vítr z plachet různým rozumbradům a mračnopozorníkům, nebo snad redakční dovětek. Nevím. S tím ať si poradí sama redakce.“ (Z Jungmannova lektorského posudku, LA PNP, fond Československý spisovatel) Odpovědný redaktor František Pilař i redakční rada v květnu 1962 Jungmannův návrh, a to v podobě autorova úvodu, přijala, což akceptoval i Hrabal. Jinými slovy: v rámci strategie střetu s cenzurou vznikl úvod ke knize, který je později interpretován jako autorova myšlenka a jako jeho úmysl mistrného rozehrání „hry se čtenářem“ (s. 11). Na tento úvod se tak můžeme dívat nikoli jako na text, který měl něco představovat, nýbrž spíše zastírat. Jistěže je podstatná, jakou podobu Bohumil Hrabal tomuto úvodu dal, jde mi nyní jen o vysvětlení situace. A abychom si ještě dále rozuměli: uvádím to jako příklad složitosti interpretace, vím, že je so spíše případ z úrovně disertace než z diplomové práce. Přesto ještě jednu poznámku: byl bych při některých interpretacích opatrnější a používal bych jemnější nástroje, rozhodně si například nemyslím, že slova Milana Suchomela zaznívají ostře proti Milanu Jungmannovi a že – společně s Jiřím Opelíkem – tvrdí, že Hrabalovy postavy jsou pro dobové čtenáře nedostatečně výchovné. Citovaná pasáž ze s. 13 ze Suchomelovy recenze to nedokládá; rozumím jí jinak než autorka DP, což je koneckonců v pořádku. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis oponenta diplomové práce

Českých Budějovicích
V dne 27. 8. 2017

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	----------------	-------------	-------	-----------